

Sahibi ve umum Negirvat Müdürü
Hasan Rastr. Us
Başlağı ıyeri
VAKIT MABAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

29

EYLÜL 1941
PAZARTESİ

umara 148 Sene : 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

POLONYANIN HARPTEN SONRA İSTEDİKLERİ :

- 1 — Memleketi tamamen geriye almak
- 2 — Almanların çıkarılması
- 3 — Denize geniş bir mahreç

Londra, 29 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor: Müttefikler arası konferansında Polonya harcıya nazır Raczynski Polonya hükümetinin harp ve sulh gayelerine müteallik olan hattı hareketini şu suretle izah ve tasvir etmiştir:

- 1 — Polonya, Amerika ile İngiltere tarafından ön edilmiş olan Atlantik beyanamesini büyük bir memnuniyetle kabul etmiştir.
- 2 — Polonya, müttefikleri karşı ilk evvelâ silâha sarılmış ve geçmiş olduğu müthiş ıstıraplara rağmen o münla her türlü mesulî birtliğinde bulunmaktan imtina da berdevam olan tek memleket olduğundan zaferden sonra gerek maddeten ve gerek manen hâllâne ve tam bir şekilde tatmin edilemesini beklemektedir.
- 3 — Polonya, zaferden sonra işgalin gayri agra hareketlerinden bir tanesinin öle tamımıyacağına kani bulunmaktadır. Bihassa garbi Polonyadaki ale ocaklarında tardedilmiş bulunan Polonyalıları: zaferden sonra derhal doğukları topraklara dönmek imkânını elde etmeleri icabeder. İşgal esnasında Polonyaya yerleşmiş bulunan bütün Almanlar memleketlerine lade edileceklerdir.
- 4 — Polonya, bu harpten arazisli kütümüş olduğu haide çıkamaz. Polonyanın müstakbel nudulları, Avrupanın umumi emniyeti cerevesi dahilinde memleketin emniyetini muhafaza altına almak ve denizde geniş bir mahreç ve Polonyanın sekenesle tamamiyle mütenasip iktisadi inkişaf imkânları temin eylemek gerektir.
- 5 — Ruzvelt Çerçil beyanamesinde bildirilen ve müteavaz milletlerin tamamiyle silâhlarından terit edilmelerinden ibaret olan gaye tahakkuk etti ridikten başka zaferden sonra yeni bir Alman arbnini gayri mümkün kılacak munzam garantiler dahi bulmak icabeder. Bu garantiler şimdiki

Devamı 2 nci sayfada

Akdenizden büyük bir İngiliz gemi kafilesi geçti Yalnız bir gemi batırıldı

Londra, 29 (A.A.) — İngiltere amirallik dairesinin tebliği: Ahiren Akdenizde bazı hareketat olmuştur. Bu hareketin hedefi, orta Akdenizden mühim bir kafilenin geçmesini temin etmektir. Düşün hava kuvvetlerinin ısrarlı taarruzlarına rağmen bu hedefe varılmıştır. Gemilerden biri hasara uğramış ve yedekte çekilip götürülmesi imkânı bulunmadığından batırılmasına mecburiyet hasıl olmuşsa da, kafilâ varacağı yere ulaşmıştır. Bu ticaret gemisinde, insanca telefât olmamıştır.

Kafilâyâ dahil harp gemilerinden biri bir parça hasara uğramışsa da, süratinin cüzi azalmasından başka, savaş kabiliyetinden hiçbir şey kaybetmemiştir.

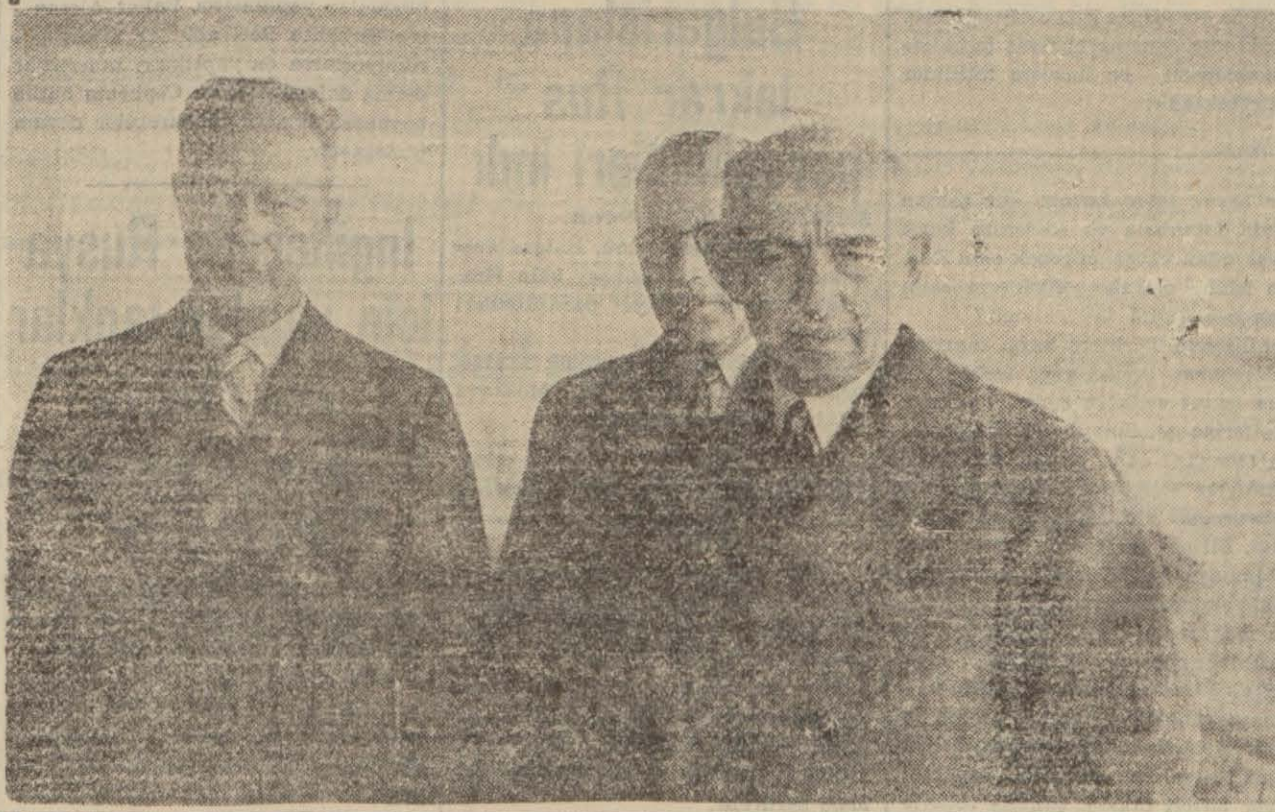
FINLANDIYA KUVVETLERİ Ladoga gölündeki Bütün adaları işgal etti

Helsinki 29 (A.A.) — Finlandiya kitaları, Ladoga gölündeki bütün adaları işgal etmişler ve temizlemişlerdir. Fin kuvvetleri, dün Murmansk Demiryolunu bombalamış, tesisatı yeniden hasara uğratmış ve müteaddit trenleri tahrip etmiştir.

Petroskoj üstünde ceryan eden bir hava muharebesi esnasında Fin tayyareleri altı düşman avcı tayyaresi düşürmüştür. Hava dâfi topçusu, diğer üç Sovyet avcı tayyaresi düşürmüştür. Finlandiya kumandanlarından Nagnussohn 101 nci tayyareyi düşürmüştür.

ALMANLARIN İGTİHAM ETTİĞİ TAYYARE TOPLARI

REİSİCUMHUR ANKARA AT YARIŞLARINDA

General Vavel Tiflise gidecek İngilizlerin Kafkasyaya bir seferi kuvvet göndereceğinden bahsediliyor

Tahran, 29 (A.A.) — General Vavel gazetecilere beyanatta bulunarak demektir ki: Rus Kafkas kuvvetleri başkumanda nı ile bir mihnakalât tertip edilecek

General Vavel

lursa ben herhalde tayyare ile Tiflise gideceğim. Fakat plânlar mucibince Rusyaya gitmek için hiçbir sebep yoktur. Bundan beş sene evvel bir kere ordu manevralarını görmek için Rusyaya gitmişim. Bir İngiliz

Devamı 2 nci sayfada

Amerikadan istanbula 40 kişilik otobüsler gelecek

Tramvay idaresi Amerikaya 23 otobüs sipariş etmiştir. Otobüsler dört ay sonra hazırlanarak memleketimize

ze gönderilecektir. Her otobüs oturma ve ayakta duracakları 40 kişiyi alabilecek genişlikte bulunacaktır.

Diğer taraftan gece Amerikadan tünel kayısı da getirilmektedir. Kayısı bir hafta zarfında şehrimizde bulunacaktır.

Kayısı gelir gemiler tünel seferleri tekrar başlayacaktır. Diğer taraftan tramvay seferleri de yine bazı değişiklikler yapılmışa düşündirmektedir. Ortaköyden aşağı Debel hattına ve Yedikule semtine tramvay işiemiyecektir. Bura halkın nakil vasıtası ihtiyacını tren ve apur idaresi, temin edecektir.

İtalyanın Tahran elçisi 470 İtalyanla şehrimize geldi

İstanbul, 29 (A.A.) — İtalyanın Tahran büyük elçisi ve elçilik erkânı ile İrandaki İtalyan tebaasından 470 kişilik bir kafilâ bu sabah, Erzurumdan trenle şehrimize gelmiştir.

Kafilâ Hayırpâşa İstasyonunda İtalyan konsolosluğu erkânı ve İtalyan kolonisi tarafından karşılanmıştır.

Almanlar Gelecek haftalar içinde Büyük haciseler ceryan edeceğini bildiriyor

Berlin, 29 (A.A.) — Şark cephesinde ve Atlantikte konuşulan ve bundan sonraki hareketin irtikafı üzerinde derin akisler bırakacak olan Muzafferiyetler, bu muzafferiyetlerin ehemmiyetini küçültmek isteyen düşman propagandasına yeni bir hız vermiştir.

Alman gazeteleri gelecek haftalar içinde ceryan edecek hadiselerin İngilizlerin çocukça iddialarına karşı bir cevap teşkil edeceğini ve Almanlarla müttefikleri tarafından elde edilen muvaffakiyetlerin kıymetini isbat edeceğini ehemmiyetle kaydetmekten geri durmamaktadırlar.

Günün Manası Faydası ne, lüzumu ne?

Yazan: Bir Muharrir

ŞİMDİ kaldı mı bilmiyoruz; bir zamanlar sekerci dükkânlarında şöyle bir levha göze çarpıyordu: "Mallarımız halis sekerden mamuldür," bu levhaları hükümet astırmıştı.

Yıllarca, bu levhalara her gözümlü lıştıkçe bir mâna vermek çalışmış, muvaffak olamamışım. Sekercinin dükkânına böyle bir ilân asmağa mecbur tutulması, onun, mallarını halis sekerden yapmasını temine kâfi bir tedbir miydi? Elbette ki değil. Hükümet veya belediye bu malları ya sık sık muayene edecekli yahut etmiyecekti. Muayene edecekse böyle bir levha astırmamın hiç lüzumu yoktu; muayene etmiyecekse böyle bir levha astırmamın hiç faydası yoktu.

Müşteriler, bu malların sekerden mamul olup olmadığını anlamak için, ellerinde bir kimya laboratuvarının bütün tahliî âletleriyle sekerci dükkânlarına girecek değillerdi. O halde bu levhaların lüzumu neydi, faydası neydi, bir türlü anlayamadım. Galiba hükümet veya belediye nihayet bunları lüzumsuz ve faydasız görmüş olacak ki şimdi her dükkânda böyle levhalara tesadüf ediyoruz.

Bunların yerine bütün büyük mağazaların vitrinlerinde küçük yeni ilânlar peyda oldu. Her ma-

Türkiye harbe girer mi airmez mi

Bir İsviçre gazetesi şayanı dikkat mutalealar ileri sürüyor

Ankaradaki nikbinliği tahlil eden muharrir diyor ki :

"Türkiyenin bitarafılığı katidir

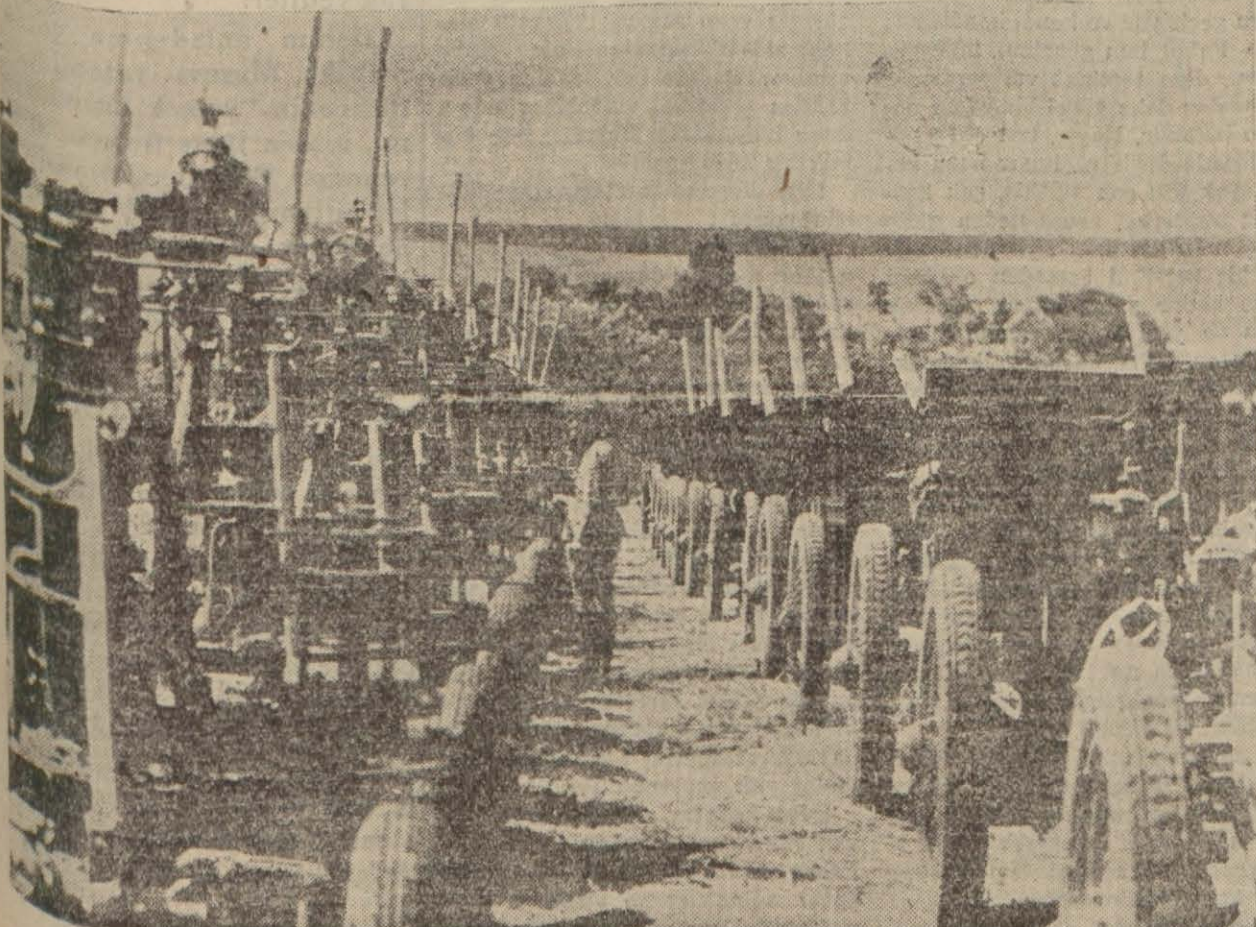
Eline düşen harp fırsatlarından istifade etmek isteseydi

Şimdiye kadar çoktan harbe gıverdi

İKİ MUHARIP TARAFIN DA Türkiye'nin bitarallığından istifadesi vardır.

İsviçrede mışar eden Basler Narihren gazetesinin son gelen nüshalarından birinin "Türkiyede nikbinlik, isimli başmakalesinde deniliyor ki:

Devamı 2 nci sayfada

Murakabe komisyonunda toplantı Kömür fiyatları biraz aşağı inebilecekmî?

Fiyat murakabe komisyonu bugün toplantılarından birini daha yapmıştır. Bu toplantıda komisyon, makarna, odun ve kömür mevzuatı ile bazı ihtikar hâdiseleri üzerinde meşgul olmuştur. Odun fiyatlarının çekici başına 100 kuruş inatılması muhtemeldir. Yarım saat 14.30 da yapacağı fevkalâde ictimada bu mevzu etrafında bir karar alacaktır.

Ayrıca komisyona verilen malumatı nazaran makarna fiyatlarının indirimine de mümtedil görülmüştür. Verilen malumatı nazaran ekstra ekstra makarnanın fabrikada toplan 86,5 bakkallarda en iyi cins makarnanın perkenide 40 kuruşa satılabileceği anlaşılmaktadır. Maamafin fiyat murakabe komisyonu, bu hususta tedbirler yaptırmaktadır.

Türkiye harbe girer mi girmez mi?

Baştafı 1 ncı sayfa
O. United Press'in dün Ankaradan bildirildiğine göre, bu hafta günden güne artan bir rahatsızlık hissi görülmüyor ve Türkiye'nin önümüzdeki kışta harp ten uzak kalacağı kuvvetle tahmin ediliyormuş. Bu nikbâzlığın sebebinin araştırılmak faydalı olur.

İngiltere bu nikbâzlığı Türkiye ile paylaşmıyor. İtalyan filosunun hareketlerinden, İngiltere'de muhbirin Çanakkale hakkında fena tasavvurları olduğu istidlâl edilmek isteniyor. Fakat, umumî harpte Gelişim hâdisesinin bilindiğine göre, Çanakkale boğazı dünya denizlerinin en mühim geçitlerinden biridir. Bilhassa eski İngiliz tebliğlerinde Matapan önderinde ve diğer yerlerde hemen hemen tamamen imha edildiği bildirilen İtalya filosunun boğazları zorlaması zannı altında bulundurulması hayrete şayandır. Bu harpte bir devletin kendi niyetlerini ilk önce başka bir devlete iletmesi, sine çok defalar şahit olduk. Onun içindir ki, Türkiye'nin İngiliz filosundan endişe etmesi kahlî tefekkürdür. Eski Amerikan Amiralı Stirling'in yazdığı bir makalede İngilizler hem Çanakkaleye hücumu teşvik etmesi buna inzimam etmektedir. Her geye rağmen biz, İngilizlerin tavizli niyetleri olduğuna ihtimal vermiyoruz.

Gercik Türkiyeye boğazlarda hakimiyet hakkını yeniden veren 1936 Montrö boğazlar konferansından beri Türkiye'nin deniz tarafından bir hücumu karşı sureti katıyetle emniyet altına almak için lazımgelen zaman ve vesaiti bulup bulmadığını bilmiyoruz. Eğer zayıflardan ürkmüştü, boğazları belki zorlanabilir. Fakat Asya tarafından Türklerin ve Avrupa tarafından Almanların tazyiki altında İngilizlerin boğazları karadan elde tutabilmesi bambaşka ve ağırlı ihtimaldir. Bu menfi bir meseledir. İngiltere, Türkiye'nin doğru olan bitaraflık arzusunun inandığı müddetçe böyle bir kumar oyununa öret etmesinin sebebi anlaşılmaz. Müttefik Rusya ile ilgili batı İngilizleri bu arada İran'dan itibaren harpte arzu edilen nispete temin etmiştir. Maamafin İngiltere bu inkisaf kısmen memnuniyet, kısmen de ümitsizlik ile takip etmektedir. Böylelikle Ruslar zaten istenmiyecek kadar çok Hind Okyanusuna yalğarmış bulunduyorken, Lüzmüş yere Akdenizin boğaz kapısını Rusların emrine vermek İngilizler için pek cazip bir şey olmasa gerektir. Şu halde niçin

ister beyaz ister kırmızı çar zamanlarında İstanbul ve Akdenize karşı istiyakından vazgeçmişler olan Rusların lehine olarak Türklerin emin boğaz bekçiliğini ihlâl etmeli?

İngilizlerin Türkiye karşı taarruz niyetlerinden, inkârı veya imkânsızlığına işaret ettikten sonra muhbir devletlerine gelelim: Boğazlara bir Alman tecavüzü daha henüz müdrekkebi kurumiyen 18.9.41 Alman - Türk muahedesinin birinci maddesini ihlâl ederdi. Birinci maddenin metni şudur: (Almanya ve Türkiye karşılıklı olarak yekdiğerinin rûklî tamamiyetinin taarruzdan masumiyetini ve doğrudan doğruya veya bilvasta diğer taraf aleyhine müvacehî tedbir almayacağı taahhüt ederler.) Fakat ya Yunan harbinde olduğu gibi, Almanya yerine İtalya ilk hücumu yaparsa: Muhbir birliği takdim edilmiş rollerle meydana çıkarsa! Dik, bunu da mümtedil görmüyoruz. Gercik, Muhbirin mümtedil olduğu kadar çabuk Rusyanın Kafkas - Hazar bölgesindeki petrole- re erişmesi bu harpteki çok yüksek menfaati iltisazıdır. Fakat, mümtedil askerî Türk kuvvetleriyle düşman olarak buna erismek istemeyen İngiltere için olduğu kadar Almanya için de tehlikeli bir kumardır. Muhbir petrolemin tahakkümü altına normal yol Odesa ve Kırım üzerinden geçer. Eğer bu yol, geçilmesi mümkünse Türkleri düşman etmenin lüzumu yoktur. Geçmek imkânı yoksa, Türk harbi evleiyette lüzumsuz bir kuvvet israftır olur. Bu harbin kazanılması imkânı bile olsa bu arada özenen petrol sahaları bir yangın yerine çevrilmiş olurdu.

Böylece muhakkak olmasa, dahi büyük bir ihtimalle Ankaradan, Türkiye'nin harpten masum kalacağı dair duyulduğu bildirilen muhbirin yerinde bulmak neticesine varılabilir. Bu anlamda İtalyan devletinin boğazlara tecavüzde menfaatları olmamasından ziyade bu meselede asıl mühim olan Amil Türkiye'nin bitaraflık arzusudur. Bu iki harp senesi zarfında Türkiye'nin harp hareketinden böyle bir arzusunun kuvvetle mevcut olduğu istidlâl olunabilir. Türkler eğer harbe girerek siyasi faydalar elde etmek isteselerdi şimdiye kadar ellerine pek çok fırsat geçmişti.

Muhbir, Türkiyeye Balkan birliğinin bir aşası olarak Yunanistan ve Yugoslavyadaki hücumları ile bu gibi fırsatlar vermisi olabilmeli. İngiltere ise Irak, Suriye ve İranı yaptığı hücumlarda Türkiyeye aynı fırsatı vermiştir. Her iki halde de Türkiye, müttefik veya yakın dostlarının lehine harekete geçmedi, Türkiye'nin bitaraf olmak ve kalmak istediği aşikardır. Bu kuvvetli arzusunun şuru her şeyden

Japonyadaki İngiliz elçisi ayrılıyor

Tokyo, 29 (A.A.) — Emin bir membadan alınan bir habere göre İngiliz büyükelçi sir Robert Craigie sefaret müsteşarının hastalanması üzerine yola çıkmaktan vazgeçmiştir. Sefir yakında Japonyadan ayrılmak tasavvurundadır. Mumaileyhlin bu hareketinin hiçbir siyasi manası olmadığı beyan edilmektedir.

Bulgaristana tekrar Rus paraşütcüleri indi

Sofya, 29 (A.A.) — D.N.B. Geçen cumartesi günü, Bulgar arazisinde Penik bölgesinde kâin Kratetz'a yeniden Sovyet paraşütcüleri inmiştir. Silâh mühimmat ve infilâk maddeleri mücehhez bütün bu Moskova ajanları yakalanmışlardır.

Polonyanın harpten sonra istedikleri

Baştafı 1 ncı sayfa
İhtilâfî tevilit etmiş bulunan muhtelif esbabın tetkikinden istihraç edilmek istizade.

6 - Avrupa'nın müstakbel emniyet ve refahını temin etmesi için İngiliz imparatorluğu ile birleşik Amerika - um berri Avrupa ile mesai birliği yapması zaruridir.

Sovyet tebliği

Moskova, 29 (A.A.) — İstihbarat bürosu tarafından neşredilen Sovyet gece yarısı tebliği:

27 Eylülde kitâlarımıza bütün cephe boyunca düşmanla çarpışmağa devam etmişlerdir. 26 Eylülde 98 düşman tayyaresi tahrip edilmiştir. Biz 36 tayyare kaybettik.

Şimal filosuna mensup gemiler düşmanın 8 bin ve 4 bin tonluk iki nakliye vapurunu batırmışlardır.

Sahil bataryaları Baltık filosunun gemileri bir düşman kruvazörü ile bir destroyeri batırmışlar ve diğer iki destroyeri hasara uğratmışlardır. 1000 tonluk bir düşman petrol gemisi Karadenizde batırılmıştır.

NECİB ALİ KÜÇÜK'ün CENAZESİ

Dün ölmüştü teesürle haber verdiğimiz Denizli mebusu mütefekkir muharrir Necip Ali Küçük'ün cenazesi yarın Büyükdâdan alınarak Haydarpaşa istasyonuna getirilecek ve bir vagona konularak Ankara'ya götürülecektir.

ziyade bugün Ankarada hakim olan imtinan anıştır. Türkler hiçbir zaman sinir zaafı göstermemişlerdir ve bunun içindir ki, bugünkü sinir harbine mukavemet etmişlerdir. Belki de haklı olarak bu harbin askerî, siyasi gayelerden ziyade iktisadi hedefleri olduğunu kabul ediyorlar.

Budapeşte muhabirinin dün izah etmiş olduğu gibi Türkiye ihraçatı iki muharip tarafında mükemmelen işine yarayabilir. Fakat kim kendini müdafaaaya kadir bir memleketten mal almak isterse onu askeri bakımdan rahat bırakmalındır.

Kırım'da Almanların Yaptıkları taarruzlar önleniyor

Londra, 29 (A.A.) — Londra'ya gelen haberlere göre, Kırım bölgesinde demiryolları ile diğer muvazala yollarına, Almanlar tarafından şiddetli hücumlar yapılmıştır. Fakat Almanlar berzahla ileri adınlar atmış görünüyorlarsa da yaptıkları taarruzlar daima önlenmektedir. Cephenin bütün boyunca, şiddetli muharebeler devam etmektedir.

İngilterede Rusya için yapılan tanklar Haftada yüzde yirmi artıyor

Londra, 29 (A.A.) — Levazım nezaretinin haber verdiğine göre "Rusya için tank haftasında, tank imalatı evvelki haftadan yüzde yirmi daha fazla olmuştur. Zaten evvelki haftadaki imalat son zamanlara nispetle bir rekor teşkil etmekteydi. Cumartesi günü imal edilen tank miktarı, şimdiye kadar bir günde yapılmış olan tank adedinin en büyüğüdür.

General Vavel

Baştafı 1 ncı sayfa
Rus Kafkas veya İran kumandanlığı İhtisasa lüzum olduğuna zannetmiyoruz. Fakat Rus ve İngiliz kuvvetleri arasında daha sıkı bir iş birliği temini matuf bir plan hazırlanmaktadır. Enebi radyoların Kafkasa bir İngiliz seferi kuvvetinin gönderilmesi ihtimalini şüphe ile karşıladıkları bildirildiği zaman general şu cevabı vermiştir:

Radyo müfessirleri her zaman doğru muhakeme edemezler. Vavel bundan sonra şunları söylemiştir: İran toprakları taarruza uğradığı takdirde İran ordusundan istifade edilmeye meslesinin tetkiki henüz vakit bulamadım.

General Vavel İran'da bir iki gün daha geçirecektir. Bu müddet zarfında İran'daki Rus kuvvetleri kumandanı general Novikof ile uzun müzakereler bulunmaktadır.

General şunları ilâve etmiştir: Kafkas başkumandanı ile Tahran, da veya Rusya'da görüşmekliğim ihtimali vardır.

General "Donglas, tipinde büyük bir tayyare ile seyahat etmektedir. Bu tayyare Buhrandan sonra Tahran da yere inen ilk tayyaredir. General harp şartlarına göre rekor teşkil edecek bir müddet içinde Londradan Tahran'a gelmiştir. Vavel doğrudan Tahrandaki İngiliz sefaretine gitmiş ve sefir generalin sefetine bir kabul resmi, bir öğle ve bir akşam yemeği vermiştir.

General Hindistana gitmeden evvel büyük bir ihtimalle Sutanabad ve Hamadan ziyaret ederek oradaki İngiliz kitâlarını tetkik edecektir.

Moskovada ilk ictimâ yapıldı

Moskova, 29 (A.A.) — Columbia Broadcasting System spikeri, Moskova radyosundan konuşarak, harp malzemesi temini için toplanan üç devlet konferansının bu gün Moskova'da ilk ictimâsını yaptığını haber vermiştir.

Almanya Japonyayı harbe girmek için tazyik ediyormuş

Şanghai, 29 (A.A.) — Sahipleri Amerikalı olan "China Press" gazetesi Tokyoda bir Japon menbaini atfen bazı beyanat neşretmektedir. Bu beyanata göre Almanya, Japon ordusundaki faşist zabıtlar vasıtasıyla Sovyetler Birliğine derhal harp ilân etmesi için Japonyayı tazyik etmektedir.

Aynı habere göre Japonya başvekil Prens Konoye'nin "taarruz yoluyla genişleme" siyasetine olan itimad azalmaktadır. Prens görüşleriyle ordu ve donanma zabıtlarının görüşleri arasında sarıh bir fark vardır.

Diğer cihetten Almanyanın zafinden henüz uzak bulundugunu ve uzak şarkta kuvvetli Sovyet ordusuna yapılacak bir taarruzun Çin harbini ve cenuba doğru genişleme hareketinin ikinci plana bırakıldığını bilen Tokyo hükümetini ihtiyata sevk etmektedir.

Cenupta 2 Sovyet tümeni imha edildi

128 Rus tayyaresi düşürüldü
Berlin, 29 (A.A.) — Rus cenup cephesinde 2 Rus tümeni imha edildi. Merkezde Alman tayyareleri münakaht merkezlerini bombaladı.
Berlin, 29 (A.A.) — 27 Eylülde 128 Rus tayyaresi düşürülmüştür.

Tahrandan harp meclisi toplandı

General Vavel bugün Hindistana dönüyor

Vişi, 29 (A.A.) — Ofis Havas bildiriyor: Tahrandan gelen haberlere göre Hindistan başkumandanı general Vavel dün Tahrandan Rus İgal kuvvetleri kumandanı general Novikof ile görüşmüştür. Bu harp meclisine 1. randaklı İngiliz İgal kuvvetleri kumandanı da iştirak etmiştir. General Vavel bugün Tahrandan Hindistana dönmektedir.

Amerikada bir rezalet

Newyork, 29 (A.A.) — Gagansterin korkunç sefi Abe Babchick'ten bundan birkaç gün evvel, ihtimal arzadıkları tarafından, öldürülmesi cezasına faaliyetine birçok hükümet memurlarının ve polis ajanlarının iştirak etmiş olduklarını meydana çıkarmıştır.

Bu rezalet, bu gırkin işe iştirak etmiş olan memur miktarının yüzlerce kişiye batiğ olması ve bunların perileri himaye için adeta masaf almak istemeleri yüzünden, büyük bir neyzen uyandırmıştır. Memurlar ve ajanlar tarafından alınan mebahilin senelik vasatının 50.000 dolara batiğ olduğu söylenmektedir.

Son araştırmaların neticelerine göre Babchick'in çetenin kendi ihanelerini meydana çıkarmasından korkan aynı memurlar ve ajanlar tarafından öldürülmüş olduğu zabıt mevcuttur.

Akşam Sohbeti

Yalnız, yemek isimleriyle Türkçe konuşan vatandaş!

ARKADAŞIMLA bir lokantada yemek yorduk. Yanımızda kimesa iki kişi ispanyolca konuşuyordu. Fakat nasıl? Makara gibi. Sözlüğün birini bitirip ötekini yetiştiriyorlardı.

Ancak bu iki kişi, garson geldikçe pek tabii olarak türkçe yemek ısmarlıyordu.

— İmam bayıldı ver!
— Kalmadı bayım.
— Oyleyse bana bir patlıcan beğendi.
— O da kalmadı bayım.
— Musakkası yok mu?
— Bakayım...

Az sonra musakka geldi, ve iki kişi, gene, aralarında ispanyolca konuşmağa koyuldular.

Bir yandan da patlıcan musakkasının altından girip üstünden çıkıyorlardı. Tabakların son zerresi de temizlenip beyazlandıktan sonra, gene garson çağrıldı. Türkçe olarak:

— Kuzu iç pilâvı var mı?
— Hayır efendim. Bugün sade pilâv!
— Oyleyse Kadın Budun getir... Hayır, hayır; Kadın Göbeği!
— Şam Baklavası var efendim.
— Bülbül Yuvası yok mu?
— Garson camekâna göz gerdirdi. İki porsiyon kalmış. Getirdi. İspanyolca konuşarak yediler.

Benim "anladığıma göre bu iki Musevi vatandaş, türkçenin "yemek kısımlarını, iyiden iyiye türkçe öğrenmişti. Baksanıza, ne isimler biliyor. Bülbül Yuvası na kadar öğrenmiş. Hiç şüphesiz, midesine düşkün olduğundan ileri gelir bir ehliyet.

Fakat şuna bilmeli ki Milli Meseleler, mide meselesi değildir. Mide kadar kalfayı ve bilhassa ruhu beslemek lazımdır. Yemek isimleri kadar da türkçe memleket ismi, haysiyet kelimeleri itibar mefhumu bellemek için cap ettiğini unutmamalı. Samimi bir türkçe konuşmağın itiyat edinmemiş bir vatandaşın, yalnız açık zoruyla türkçe olarak istemeğ mecbur olduğu her çeşit yemek, boğazında kalsa yeridir.

Devamı var

HIKMET MUNIR

HIS VE ASK ROMANI

Şehvet Yolcusu

NAKLEDEN: MUZAFFER AKAR

Çünkü o zaman artık ihtiyar, meyva vermez, tat vermez, kuru, kabiliyetsiz bir şey, işe yaramaz, ihtiyar bir kadın olacağım. O zaman pekâlâ vaziyet değişebilir. Fakat şimdi asıl... Şimdilik benden fazla bir şey isteme Feridun. Çünkü hayatından geriye kalan birkaç aylık veya bir iki senelik zevkten, son olarak doya doya tatmak istediğim sevilme zevkinden en ufak bir fedakârlık bile yapamam. Ne nedamet hissi, ne de vâzife hissi bana bu fedakârlığı yaptıramaz. Beni zevkinden mahrum edemez.

Feridun cevap vermiyordu. Yerinden kalktı ve Meliha Cemale doğru yaklaştı. Büyük annesini haklı bir teccessüsle yakından tetkik etti, sonra dışları arasından mirıdandı:

— Haydi artık gidebilirsiniz. Ve Meliha Cemal, çıktı. gitti. Meliha Cemal Feridun'un evinden çıktığı zaman elçimsi olmasın, ortaklık kararmıştı. Bulunduğu mahalle tamamen fakir talebelerin oturduğu mahalle idi. Gördüğü bütün simalar bir sis tabakası ile örtülmüş gibi uçuk, solgundu, hem men hepsi fena beslenmişti, fena giyinmişlerdi, fakat hepsi genç, hem de o kadar gençler ki, Meliha Cemal bütün bu gençlere kinle nefretle bakıyordu. Daha yarım saat evvel Feridun'un söylemiş olduğu sözler kulağından gıkırmıyor, günün öttiyordu: "Şu halde sizi aldatıyordur değil mi?" demişti.

Feridun bu sözle ne büyük bir safiyet, ne hakiki bir samimiyetle söylemişti. Bu sözünde: — O sizi aldatıyor, sizin gibi ihtiyar bir kadını sevmek. — Mânası vardı. O zamana kadar Meliha Cemal katipken bu kadar kınkancılık hissetmemişti. Kendisinin kabiliyetinden o kadar emindi ki, fakat işte hayatında ilk defa olarak bu korkuyu, bu ümitsizliği hissediyor, bu müthiş ihtimalle titriyordu. — Acaba beni seviyor mu? Acaba beni sevdi mi? Niçin, acaba ni-

in benden ayrılmıyor? Acaba hakikaten benimle evlenmek istiyor muydu? Yoksa gayesi benim param mı? Bana sadık kalıyor mu? Dün neden gelmedi acaba? Şimdi de nerededir? Kiminledir? Niçin? Niçin?

Diye düşünüyordu, bu şekilde bir sual bütün varlığını sarıyordu. Onu kollama aldığı zaman gözlerini kapamıyacağı sevgiyi, zevki tamamen hissetmek için miydi? Yoksa yüzünü, ihtiyarlığını görme için mi gözlerini kapıyordu? Acaba yüzü hakikaten hâlâ genç görünüyor muydu? Caddenin ortasında durdu çantasından aynasını çıkardı yüzünün hatlarını endişeli nazarlarla tetkik etmeğe başladı, ve derhal baş se ne evvelisini düşündü. Evet, çok eski değil, yalnız be sen evvel böyle bir hareket yapmış olsaydı yanından geçen erkeklerin biri muhakkak: — Aynaya bakmağa ne hacet, güzelsin, hem de çok güzel. — Diye mırıldanırdı.

Artık ona kimesa bakmıyor, gençler kolkola yanından geçiyorlardı. Meliha Cemal yolda erkekler tarafından arzu ile takip olunan genç kadınları genç kızları, hem de gırkin, üstü başı düşkün genç kızları hasetle seyretti. Herkes gençlerin peşinden koşuyor, ona dönüp bakkan olmuyordu. Evine döndü, kalbi göğsünü a-

çın bir acı ile garıyordu. Geçen günce uykuyu nasile yere bekle - di. Ellerle vücudunu yıkıyordu, bütün hatlarını, yuvarlaklıklarını, elden geçiriyor ve kendi kendisine: — Fakat ben güzelim, hâlâ güzelim, diye teminat veriyordu.

Bundan daha güzel bir vücut nerede bulunur. Hayır, ben eli yagın gecmiş değilim, hayır buna imkân yok. Bu çok müthiş, çok korkunç bir hata, sanki neden gidip bu çocuğu gördüm. Ben kendisi için hiç kendimi üzmeden o yirmi sene kadar yaşayabilmiş, demek daha da yaşayabilir. Benim yapacağım en doğru hareket kagmak, dünyamı öteki ucuca kadar sevdi. Gümle kagmak olmaı. Fakat dünyamın öbür ucuca bile olsak bir mektup gelip Mahmut Atay'ı bulabilir. Ah Mahmut!

Acaba hakikaten seviyor mu? Su anda acaba nerededir? Yoksa başka bir kadını mı seviyor? Ben onun hakkında ne biliyorum ki? Esasen kadımlar sevdikleri erkekler hakkında ne bilirler? Yoksa Mahmut benimle eğleniyor mu? Kimbilir, belki de...

O zaman Meliha Cemalin akıma Mahmut Atanın etrafında dönen kadımların en müthiş İran işbili rin karısı geldi. Muazzez müthiş bir kadındı. Gençti, güzeldi ve Mahmut Atay'ı bırakmıyordu.

Meliha Cemal: — Eğer bilirse, eğer öğrenirse,

Döşeme Altındaki

Ceviren: MUZAFFER ESEN

34

— Şüphesiz.

Misters Nolan alelacele bir iskemle getirdikten sonra tekrar söze başladı.

— Görüyorsunuz ya, burada her şey karmakarışık. Döndüğüm gündenberi ortalar düzelterek kadar vakit olmadı. Müsaade edersem biraz çalışayım. Bu sözleri söyledikten sonra maltızı boyamağa başladı. Pointer gazeteyi indirdi, kullandığı boyanın markasına, fırçalara dikkat etti. Zira bunların sarıldığı Taymis gazetesinin tarihi müfettişin kafasını bir kurt gibi kemirmeye başlamıştı.

Misters Nolan bu dikkatin farkına vardı ve olduğu yere oturdu.

— Ben de maltızı boyamak için villada kullanılan boyayı kullanıyorum. Döşemesi altında bir ceset yatan uğursuz mutfaktaki maltızın boyası.

Pointer lakayt bir sesle sordu:

— Demek bu boyaları villadan getirdiniz? Şu halde siz de Taymis okuyucularındanınız öyle mi?

— Bu suali bu gazete için soruyorsunuz galiba? Hayır, müfettiş. Bunu evi görmeğe geldiği zaman mister Layng bırakmış.

Pointer gazetesinin birinci sayfasında bir havadisın kenarına kurşun kalemle bir işaret konmuş olduğunun farkına varmıştı.

— Acaba bu gazetesinin bir tarafında kurşun kalemle yapılmış bir işaret var mı? Bu takdirde (müfettişin sesinde bu noktayı sanki birdenbire hatırlamış gibi bir mana vardı ve bu sözleri söylerken gazetesinin işaretli tarafına iğnemiştirdi) bu gazetesinin aradığım gazete olması muhtemeldir.

Müfettiş elini şöylece cebine daldırıvermişti.

— Bu gazetede bir işaret var, müfettiş.

Kadın gazetesinin içindeki fırçaları ve boya kutularını boşaltıyordu.

— Eğer size lazım olduğunı bilseydim tabii almazdım. Fakat gazete mutfakın bir köşesine atılmış olduğundan bir paket yapmak üzere almakta mahzur görmedim. Sonra Taymis gazetesini okumak da hoşuma gider.

Kadın gazetesini müfettişe uzattı. Pointer pek memnun görünen bir tebessümle gazetede ki işaret baktı, müfettişin cebinden çıkan bir şilir beki kadının cebine girdi. Taymis gazetesi de müfettişin cebinde kayboldu.

— Bu gazeteyi mister Layngın bıraktığına emin misiniz?

— Bu çok kuvvetli bir ihtimaldir. Muhakkak olarak bildiğim bir tek nokta var. Bu evde bu gazeteyi villaya döndüğüm vakit bulduğumdur. Bundan başka bir şeyden emin değilim. Esasen iyice emin olmadığım şeyleri söylemekten susmağım tercih ederim.

Pointer çok az rastgeline bu kıymetli meziyeti takdir yollu birkaç kelime mırıldandı. Gazeteyi çıkarmak üzere elini cebine götürdü; bu sırada ise derin derin düşü-

nüyordu.

Misters Nolan, villaya 21 ilkteşrin akşamı döndüğünü söylüyordu; halbuki gazetesinin tarihi 23 teşrindi. Şu halde nasıl olur da bekçi kadın villaya döndüğü akşam bu gazeteyi bulabilirdi!

Müfettiş ehemmiyetsiz bir lisanla:

— Gazeteyi, dedi, kimin bıraktığı o kadar mühim değil. Asıl ehemmiyeti olan nokta bu gazeteyi villaya döndüğünüz gün bulmuş olmanızdır.

— Buna yemin edebilirim.

Pointer gazeteyle bir daha baktı ve sanki tarihini ilk defa görüvormuş gibi haykırdı:

— Fakat bu saçılacak bir şey doğrusu! Bu gazetesinin tarihi 23 ilkteşrin. Halbuki siz 21 birinciteşrinde iziniz gitmiş ve mister Layng da villayı görmeğe o gün gelmişti. Öyle değil mi?

Misters Nolanın dişleri kuru bir ses çıkararak kapandı. Çok öfkelenmiş olduğu belli idi, fakat hiç de saçırılmış görünmüyordu. Pointer bekçi kadının devirdiği çandan dolayı kendi kendine kızdığını anlamıştı. Bu gazetesinin meydana çıkması herhalde mister Nolanın işine gelmiyen bir şeydi.

Derhal cevap verdi:

— Onu herhalde başka bir gün bulmuş olacağım. Evet, öyle olmalı. Hergünüm biribirine o kadar benziyor ki...

— Bence ehemmiyetli olan nokta gazetesinin hangi gün bulunduğu değil, hangi gün bırakılmış olduğudur. Misters Nolan, siz zeki bir kadınsınız. Ben de fena bir adam sayılmam. Bilhassa mühim haberler için kimsenin ağzını açmakta hiç tereddüt etmem. Herhalde, kızınızın yanına gittiğiniz vakit onu umduğunuzdan daha fazla hasta buldunuz, onu bu halde bırakmağa razı olmadınız, bir iki gün daha orada kaldınız? Öyle değil mi? Bunun hiç zararı yok. Fakat katı olarak söyleyiniz bakayım.

Villaya ne vakit döndünüz. Misters Nolan dudaklarını sıkı ve fırçaları elinde bir kaç dakika hareketsiz kaldı.

O da düşünüyordu herhalde. Müfettiş tatlı bir sesle ilave etti:

— Sözlerimi iyi dinleyiniz, ve sakın beni aldatmağa kalkmayınız. Benden bir şey saklarsanız bilhassa vaziyeti nizi fenalaştırmış olacağınız. Bu takdirde mesuliyetiniz yalnız izni geçirmiş olmaktan ibaret kalmıyacaktır. Zira biz her şeyi keşfedebileceğimize eminiz. Adamlarımız komşularınızla bir kaç dakika sohbet ettikten sonra hakikati tamamiye öğrenmiş olacağız.

Misters Nolan fırçaları yerine koydu ve dudaklarını daha kuvvetli sıkı. Sonra birdenbire dudaklarından bir tebessüm çıktı. Pointer kadının vaziyeti kurtaracak bir çare bulduğunu sezmiş, yahut bu işte kendini tehlikeye sokacak bir nokta olmadığını anlamıştı. Onun için bu gülüş müfettişin hiç hoşuna gitmedi.

(Devamı var)

Yeni açılacak sinema

Bu mevsimin en yeni ve en güzel filmlerini getirmiştir.

Tepebaşı'nda yeni açılacak bir dirdiğimiz sinemanın müdürlüğünden aldığımız mektubu aynen negrediyoruz:

Muhterem gazetecimiz! Dünkü sayısında sayın halkımızın Tepebaşı'nda pek yakında açılacak sinemaya büyük alkala gösterdiği ve sinemamızda yeni film olup olmadığını merak ettiği yazıldı.

Muhterem halkın sinemamıza gösterdiği yüksek alakamı medyunu şükranıyla; bu büyük alkala her türlü tahminin kat kat üstündedir. Sinemamıza bir isim bulmalarını rica ettiğimiz müstakbel seyircilerimizden birlerce mektup aldık ve almaktayız; muhterem İstanbul halkı kendi sinemalarına, çünkü Tepebaşı'nda pek yakında açılacak olan sinema İstanbul halkının sineması olacaktır - güzel bir ad bulmak için adeta birbirleriyle müsabakaya girişmişlerdir.

Bu alakayı karşılıksız bırakacak değiliz; hiç merak etmesinler fevkalade ahvale rağmen büyük fedakârlıklara katlanarak bu mevsimin en yeni, en güzel, en cazip, en aşıkane filmlerini tenin etmiş bulunuyoruz. Bu filmler hiçbir sinemada gösterilmeden evvel Tepebaşı'nda yeni açılacak olan sinemamızda gösterilecek, halkın en sevdiği erkek ve kadın sinema yıldızlarını ilk önce sinemamızda seyredecektir.

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZM
NEURALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AGRILARINIZI DERHAL KESER

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her verde pullu kutuları ısrarla isteyiniz

KÜÇÜK İLANLAR

EN SON DAKİKA

Küçük ilanlar kuponu

(Bu kuponu eklenerek gönderileceği verim ilânları En Son Dakikada parasız ağızla edilecektir. Gövenime tekli gönderen okuyucuların mahfuz kalmak üzere sarılı adreslerini bildirmeleri lâzım.)

Evlenme teklifleri

* Yaş 16, boy 1,65, kilg 62, açık kahve rengi gözlü, kumralı sağ, orta mektebin birinci sınıfına kadar okumuş bir bayan; uzun boylu, kahve rengi gözlü, subay veya memur bir bayla evlenmek istemektedir. Resimle beraber (Subay) remzine müracaat. Resim göndermeyenlere cevap verilmez.

* 28 yaşında, ayda 120 lira maaşı olan bir bay, rusça, veya ingilizce bilen bir bayanla evlenmek istemektedir. Fazla malûmat için Yeniköyde köybaşı caddesinde 14 numarada H. Novice müracaat.

İş ve işçi arayanlar:

* 30 yaşında, İstanbul'da ve Anadolu'da soförlük ve makinistlik yapmış, her nevi otomobilden anlayan bir işçi, ehven fiiretle her nevi iş yap-mak istemektedir. Yalnız iki sene evvel kaza neticesi kulakları sağır kalmıştır. Matbaa ve kitap işlerinde çalışabilir. (S.F.Y.) remzine müracaat

* İtalyada tahsil görmüş, mimari işlerden anlayan, plân ve çini mürekkeple minyatür resimler çizen bir sanatkar bir şirkette veya hususi bir müessesede çalışmak istemektedir. Tağraya gidebilir. (Desinatör) remzine müracaat.

* Lisenin fen şubesinden mezun bir genç, ilk orta ve lise talebelerine matematik ve coğrafya dersi verebilir. Küçükpazarda Hacıkâdım mahallesinde Tavanlıçayına sokakında 6 numaralı evde Mehmet Bayrıya müracaat.

* Bir makine ustası aramaktadır. Ayda 200 lira verilecektir. Fatih-te Sofular caddesinde 15 numaraya müracaat.

* Seri daktilo yazan eski ve yeni yazıları iyi bilen bir genç, herhangi bir müessesede çalışmak istemektedir. (ÖRZ) remzine müracaat.

* Erkek şapkaçılığından anlayan bir işçiye ihtiyaç vardır. İstiyenlerin İstanbul caddesinde 441 numaraya müracaatları.

* Beyoğlunda Trikotaj atölyesinde düz makineci ve girak kızlara ihtiyaç vardır. Türkçe okuyup yazmak bilmek şarttır. (Posta kutusu 2182) ye-

Teknik Okulu Müdürlüğünden

- 1 - Mühendis kısmı giriş imtihanı 3 teğrinievvel 941 cuma günü yapılmıştır. 30 Eylül akşamına kadar müracaat edip kaydolanların karzı birliktle imtihan günü saat 9 da okulda bulunmaları. Duhul imtihanında riayet edilmesi istenilen esasları havı talimat okulda ilân edilmektedir. İmtihan gününden evvel dikkatle okunmalıdır.
- 2 - Fen memuru kısmı giriş imtihanı, mühendis kısmı giriş imtihanı neticelerinin ilânı tarihinden en az üç gün sonra yapılacaktır. ayrıca ilân edilecektir.
- 3 - Okulun her şubesinde tedrisata 13 teğrinievvel 941 tarihinde başlanacaktır. (8538)

mektupla müracaat.

* Kâtiplik ve satış işleriyle meşgul olabilecek bir bayana ihtiyaç vardır. Sultanhamamında Marpuçlulara Çarşısı han 33 numaraya müracaat.

* Ortaokul mezunu bir genç, hususî bir müessesede veya devlet işlerinde çalışmak istemektedir. (İ.S.) remzine müracaat.

* Orta yaşlı, fransızca ve türkçe bilen bir bayan, yi bir aile nezdinde 6 yaşından yukarı çocuğa bakabilir ve ders verebilir. Çocuksuz bir ailenin yanında orta işlerine de bakmak istemektedir. (Kibar E) remzine müracaat.

* Bir avukat yanında çalışmış, muamele takip etmesini bilen, daktilo kullanan bir genç iş aramaktadır. (R. V) remzine müracaat.

* On yedi yaşında ortamektebin ikinci sınıfını bitirmiş daktilo kullanan mezun ve noter dairesinde beş ay staj görmüş bir genç daktilo veya yazıcı olarak çalışmak istemektedir. (5. 126) remzine müracaat.

* Ortamektep sekizinci sınıf elemesinde önlümlüdeki seneye kalmış 16 yaşında bir genç, büro ve ayak işlerinde az bir fiiretle çalışabilir. 'İç remzile En Son Dakikaya bildirilmeleri.

* Harita ve beton aıme işlerinde müteahhas Avrupa'da tahsil görmüş bir yüksek mühendis her türlü plân proje, ve hesaplar deruhte etmektedir. (Mühendis 14) remzin müracaat.

* Lise mezuniyet imtihanını gelecek sene verecek, askeri alâkası bulunmayan bir genç resmi veya hususî müesseselerde az bir fiiretle iş aramaktadır. (Toksöz) remzine müracaat.

* 18 yaşında, askerlikle ilgili ol-mıyan, elinden her iş geçen bir genç iş aramaktadır. Fabrika motorlerinde çalışabilir. (Hup C - 32) remzine müracaatları.

* Yüksek lüksat ve ticaret mektebinin birinci sınıfına kayıtlı bir genç, öğleden sonraları çalışmak istemektedir. Fransızca bilir, daktilo kullanır ve stanoğrafiye vakıftır. muhasebe-den de anlar. (S.B. 77, remzine müracaat.

* Trikotaj düz ve çavırlı makine, de çalışmış işçi kızlara ihtiyaç vardır. Beyoğlu semtinde oturanlar tercih e-

dir. (Posta kutusu 2182) ye-

* Fransız mektebinin ilköğretim dan mezun ciddi bir genç her nevi rak az bir ücretle riyaize çalışmak-tadır. İstanbuldan dışarıya da çalış-ya ve fransızca dersleri (S.M.K) remzine müracaat.

* Alaturka ve alafranga yemekleri pişiren bir kadın kadını bilir. (Küçük parmakkapıca) remzine müracaat. Bayan A. N) ye müracaat.

* Bir genç, bir müessesede herhangi bir ticaret evinin hesapları de yapmak istemektedir. (ev) remzine müracaat.

* 18 yaşında bir genç, çalışmak istemektedir. Fabrika makinaları ve otomobil stok parçalarını tamir eder. (Kurt 13) remzine müracaat.

* Hukuk fakültesi son sınıf öğrencisi. Eski türkçeyi bilir ve sevilir. Zorlam. Bir avukat yanında çalışmak istemektedir. Büroda ehven fiiretle çalışmak istemektedir. (H.N.F) remzine müracaat.

* Türkçe, İngilizce, fransızca ve ingilizce bilen bir genç, mek veya, tercümanlık işi aramaktadır. (Lisan) remzine müracaat.

* Orta yaşlı bir bayan, ev işleri görmek, akşamları yemek istemektedir. Yemek ev işlerini iyi bilir. Kimsesizdir. Bir baya da bakabilir. (Ar. Se) remzine müracaat.

* Fakülte mezunu bir genç, ortamektep talebelerine (teknik kimya v.s.) derslerini vermektedir. (Y. Akın) remzine müracaat.

* Yemekten ve yemek evi işleri bir genç otel veya kafe de iş istemektedir. (R. D) remzine müracaat.

* Ticaret ilsesinden mezun, ten anlar ve bir müessesede çalışmak istemektedir. Yemek ev işlerini iyi bilir. Kimsesizdir. Bir baya da bakabilir. (Ar. Se) remzine müracaat.

* Fakülte mezunu bir genç, ortamektep talebelerine (teknik kimya v.s.) derslerini vermektedir. (Y. Akın) remzine müracaat.

* Yemekten ve yemek evi işleri bir genç otel veya kafe de iş istemektedir. (R. D) remzine müracaat.

* Ticaret ilsesinden mezun, ten anlar ve bir müessesede çalışmak istemektedir. Yemek ev işlerini iyi bilir. Kimsesizdir. Bir baya da bakabilir. (Ar. Se) remzine müracaat.

* Fakülte mezunu bir genç, ortamektep talebelerine (teknik kimya v.s.) derslerini vermektedir. (Y. Akın) remzine müracaat.

* Yemekten ve yemek evi işleri bir genç otel veya kafe de iş istemektedir. (R. D) remzine müracaat.

* Ticaret ilsesinden mezun, ten anlar ve bir müessesede çalışmak istemektedir. Yemek ev işlerini iyi bilir. Kimsesizdir. Bir baya da bakabilir. (Ar. Se) remzine müracaat.

* Fakülte mezunu bir genç, ortamektep talebelerine (teknik kimya v.s.) derslerini vermektedir. (Y. Akın) remzine müracaat.

* Yemekten ve yemek evi işleri bir genç otel veya kafe de iş istemektedir. (R. D) remzine müracaat.

* Ticaret ilsesinden mezun, ten anlar ve bir müessesede çalışmak istemektedir. Yemek ev işlerini iyi bilir. Kimsesizdir. Bir baya da bakabilir. (Ar. Se) remzine müracaat.

* Fakülte mezunu bir genç, ortamektep talebelerine (teknik kimya v.s.) derslerini vermektedir. (Y. Akın) remzine müracaat.

* Yemekten ve yemek evi işleri bir genç otel veya kafe de iş istemektedir. (R. D) remzine müracaat.

* Ticaret ilsesinden mezun, ten anlar ve bir müessesede çalışmak istemektedir. Yemek ev işlerini iyi bilir. Kimsesizdir. Bir baya da bakabilir. (Ar. Se) remzine müracaat.

* Fakülte mezunu bir genç, ortamektep talebelerine (teknik kimya v.s.) derslerini vermektedir. (Y. Akın) remzine müracaat.

Hikâye

Güzel bir yaz günü, Karadeniz sahin, Vapur, baştan kıça kadar yük ve yolcu ile yüklü.

Dolaşılacak yerler çok ve bir kavış şekline: Kırm, Kafkasya, Anadolu sahilleri, İstanbul. Yakıcı bir güneş, mavi bir gökyüzü, Deniz leylâk renginde.

Vapur gürültülü limanlara uğrayıp duruyor, acele ve karmakarışık bir şekilde yük alıyor. Vınc gürültüsü, gemicilerin küfürleri, bağırmaları:

— Mayna!

— Vira!

Sonra tekrar sükunet, intizam, Sıcak ve güneşli bir sis içinde kaybolan uzak ve dağlık sahiller boyunca rahat bir yolculuk.

Birinci mevkide hava tertibatı var. Hayat hoş, rahat ve temiz bir surette geçiyor. Fakat güvertedeki - yetmiş iki milletten - yolcuların arasında, kızgın makinelerin ocağın yanında, tentelerin altında, demirin zincirleri ve halatların bulunduğu yerde hayat kirli, müşkül, karmakarışık.

Ne koku burada! Kimisi sıcak ve güzel bir koku, kimisi ılık ve gönül bunalıcı, fakat hepsi insanın beynini gıcıkıyor. Vanurların deniz kokusuna ka-

Maymun hikâyesi

risan fena kokusu! Rus muşikleri, papazlar, kürt gürcüler, saçları dökülmüş, pejmürde kıyafetli kadınlar, Kerden, Nikolayefften, Rusyanın cenubundan geliyorlar. Aile aile, asiret asiret, Bunların hepsinin ayrı adetleri, ahlakları, ayrı ev eşyaları, ayrı konuşma mevzuları var. Alâkadar oldukları şeyler başka başka. Hepsinin kendine mahsus bir hayatı, bambaşka bir hayatı var.

Kürtler, hakiki vahşiler: Sabah-tan akşama kadar uyuyorlar. Gürcüler bazan şarkı söylüyorlar, bazan oyun oynuyorlar. Oyunları çiftler halinde hafif hafif sırtıyarak, çevik ve mağrur bir vaziyette ileri atıyorlar. ahalinin arasında yere ayaklarla bir vuruyorlar.

Ahali açılıyor ve ellerini çirparak tempo tutuyor:

Sak, sak, sak...

Rus babalarının ve muşiklerinin arasında hep o ezeli çay. Uzun boylu, düşük omuzlu, ince ve sararmış bryıklı, saçları sert ve kendir renginde bir muşik Filistine giden rahiplere yüksek sesle kitabı mukaddesi okuyor.

Bütün bu kalabalık arasında serbest tavırlı, kırmızı ceketli, sivah ve sert saçlarının üzerinde

yeşil gaz bezi örtmüş, gözleri ateş saçan bir kadın göze çarpıyor.

Bu kadın, sigara üstüne sigara içiyor. Mutfak yanında, vapurun kenarı ile güverte arasındaki dar geçide oturmuş. Tay fabası ona "deniz yolcusu şillik" adını vermiş.

Trabzon'da vapur uzun müddet demirli kaldı. Bundan istifade ederek karaya çıkmıştı. Vapura döndüğün zaman bir alay Kürt gördüm: Silâhlı ve yırtık yırtık elbiseli olan bu Kürtler güverteye çıkıyorlardı. En önlerinde ihtiyar bir adam vardı. İriyari bir adam olan bu ihtiyar, arkasındaki, belindeki gümüş işlemeli ince bir kuşakla sıkmış uzun beyaz kösteyinin üstüne kurşunlu bir "çerkeska" giymişti.

Güvertenin bir kısmını, koyun sürüşü gibi uzanarak kaplayan diğer Kürtler hemen ayağa kalktılar, yeni gelenlere büyük bir yer verdiler. İhtiyarın arkasından gelenler yere bir alay halı ve minder attı. İhtiyar buraya, ihtiyaslı bir vaziyette, kuruldu, oturdu.

Küçük gibi beyaz uzun bir sakalı vardı. Kuru yüzü güneşten vammış, kankara olmuştu. Göz-

IVAN BUNIN'DEN

leri pek görülmemiş bir şiddetle parlıyordu.

İhtiyara doğru yaklaştım ve selâm vererek yanbaşına oturdum. Selâma lavrıkı vehile, iyi kasiyayan ve ciddi bir tavırla mukabele etti:

— Kafkasyadan mı?

Çok güzel bir rusça ile cevap verdi:

— Daha uzaktan, bayım. Eskiden Kafkasyada yaşadım ama şimdi orada değilim. Biz Kürdüz.

— Nereye gidiyorsun?

Gözleri daha fazla parladı:

— İstanbul! Padişaha.

— Ne? Padişaha mı? Padişahın kendisine mi?

— Padişaha, şükran borcumu ödemeğe, hediye vermeğe gidiyorum: Yedi nagayka.

Padişah benim yedi oğlumu aldı: Bütün oğullarımı. Hepside harpte öldüler. Yedisinde de padişah bana ihşanda bulundu.

Önümüzde duran şışmanca, sık fakat, sevimsiz bir delikanlı, uluorta bir taziyet makamında:

— Çe, çe, çe! dedi.

Delikanlının başında kirez kır mızısı bir fes, kurşunlu bir redingot, beyaz bir yelek, ayaaında düğmeli fotin vardı.

(Sonu varın)